

**ul. Samsonowicza 25
20-485 Lublin**

TOWARZYSTWO NOWA KUŹNIA

**tel: (81) 443 43 13, 602 79 63 68
e-mail: poczta@isiudem.pl
www.isiudem.pl
www.nowakuznia.org**

„Rozwijanie umiejętności wychowawczych nauczycieli”

Dr Ireneusz Siudem

Towarzystwo NOWA KUŹNIA

Grudzień 2020

SFERY NAJWIĘKSZYCH SZANS

CZŁOWIEK

KOMUNIKOWANIE SIĘ

**Funkcjonowanie
społeczne**

INFORMACJA

KOMUNIKACJA
**Funkcjonowanie
techniczne**

TECHNIKA

XX WIEK

pozytywizm
marksizm
faszyzm
egzystencjalizm

życie to egzystencja pozbawiona znaczenia

człowiek może sobie stworzyć znaczenie własne

POSTMODERNIZM

XXI

WIEK

upadek autorytetów
zanik idei i ideologii
brak absoulu
bezwzględny relatywizm

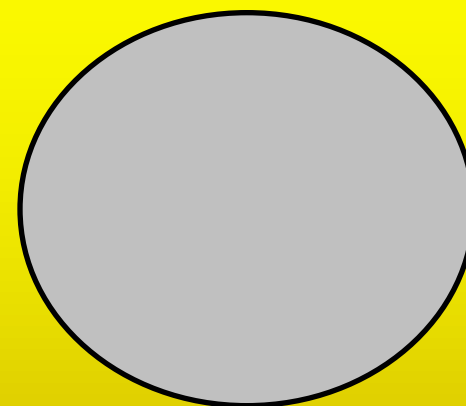
Trzy modele podejścia do dziecka

**Model
teocentryczny**

**Model
modernistyczny**

**Model
postmodernistyczny**

Praca wśród dzieci i młodzieży w oparciu o model chrześcijaństwa biblijnego

Ewangelizacja, nauczanie i wychowanie zostały wyraźnie określone przez Biblię i ci, którzy uznali Biblię za swój przewodnik życia i służby kierują się następującymi zasadami:

1. Cel w Bogu.
2. Porządek w Bogu.
3. Autorytet Boga.
4. Twórczość dla chwały Boga.
5. Potrzeba odkrycia Objawienia.
6. Osobista obecność Boga.
7. Bóg w centrum.
8. Ustalone zasady doktrynalne i etyczne.
9. Konkretnie znaczenie wyrażanych pojęć.
10. Transcendencja Boga.

Odpowiedzialność wierzących rodziców i nauczycieli można ogólnie określić słowami Psalmu 78,3-4: „*Cośmy słyszeli i poznali, i co nam opowiadali ojcowie nasi, tego nie zataimy przed synami ich, lecz opowiemy przyszłemu pokoleniu: Chwalebne czyny Pana i moc jego oraz cudowne dzieła, których dokonał*”.

Praca wśród dzieci i młodzieży w oparciu o model modernistyczny

1. Cel - człowiek.
2. Projekt, człowiek tworzy własny porządek.
3. Hierarchia społeczna; społeczeństwo ma autorytet.
4. Twórczość humanistyczna.
5. Synteza myśli ludzkiej; mniej to, co Bóg myśli o człowieku, a raczej to, co człowiek myśli o Bogu.
6. Obecność człowieka i jego decydujące znaczenie.
7. Człowiek w centrum zainteresowania.
8. Pozbawienie dogmatów; istnieją tylko przykłady lub wzory.
9. W miejsce konkretności pojawia się metafora.
10. Transcendencja człowieka.

Dziecko jest raczej wychowywane do spełnienia jakiejś roli w społeczeństwie, a nie dla Boga. Rodzice już nie pytają, jaka jest prawdziwa, duchowa potrzeba dziecka, ale jak dziecku może być dobrze w społeczeństwie. Nie ważne, w co dziecko wierzy, byleby tylko potrafiło być pożyteczne dla otoczenia. Dziecko powinno być moralne, bo tego wymaga społeczeństwo, a nie dlatego, że taka jest wyraźna wola Boża.

Praca wśród dzieci i młodzieży w oparciu o model postmodernistyczny

1. Brak jakiegokolwiek celu. Życie to gra lub sen.
2. Brak porządku. Życiem kieruje przypadek.
3. Utrata wszelkich autorytetów; praktykowanie anarchii.
4. W miejsce twórczości pojawiła się dekonstrukcja, tekst bezpośrednio nie wyraża niczego, jest pozbawiony znaczenia. Język nie jest w stanie przekazać prawdy.
5. W miejsce syntezy pojawiła się antyteza, rozwijająca tak zwaną „hermeneutykę podejrzliwości”. Nie chodzi o odkrycie prawdy w ogóle, ale o zdemaskowanie kogoś.
6. Nieobecność - nihilizm.
7. Brak jakiegokolwiek centrum.
8. Syntagma: prawda osobista, a nie absolutna.
9. Metonimia (zamiennia) polegająca na zastąpieniu nazwy rzeczy przez nazwę innych rzeczy; absolutny brak konkretów.
10. Immanencja, całkowite odrzucenie transcendencji Boga czy nawet człowieka.

Postmodernistyczny model ujawnia pustkę. Prawda w zasadzie jest nieokreślona. Wszystko pozbawione jest znaczenia, sensu. Brak jakiegokolwiek odpowiedzialności i autorytetu sprawia, że człowiek staje się autorytetem samym dla siebie. Nic nie jest i nie może być pewne. Brak najprostszych zasad, punktu odniesienia i brak celu to wyznaczniki doktrynalne postmodernizmu. Jedyną doktryną trwałą, absolutną jest fakt stwierdzający, że doktryny nie istnieją.

Postmodernizm jest doktryną antydoktrynalną.

Porównanie poszczególnych modeli wywierania wpływu na dziecko

	Chrześcijaństwo	Modernizm	Postmodernizm
BÓG	Osoba	Siła	Opcja
BIBLIA	Objawienie	Mit	Wytwór kultury
GRZECH	Przeciwko Bogu	Przeciwko społeczeństwu	To, co za grzech uznajesz
JEZUS	Jedyny Zbawiciel	Nauczyciel	Jeden z wielu, przykład
CZŁOWIEK	Grzesznik	Twórca	Przypadek
ZBAWIENIE	Wolność od grzechu	Wolność społeczna	Anarchia

Zygmunt Bauman *”Ponowoczesność jako źródło cierpień”*

- kryzys tożsamości i orientacji jednostki,
- wciąż zmieniający się świat, „przyspieszony” bieg czasu
- coraz większa pluralizacja życia,
- rosnąca „produkcja towarów” branży światopoglądowej i religijnej,
- powszechnie obowiązująca zasada popytu i podaży.

Jednym z haseł postmodernistycznego ruchu skrajnego nihilizmu jest:

➤ „NO FUTURE” (żadnej przyszłości).

Określani są jako:

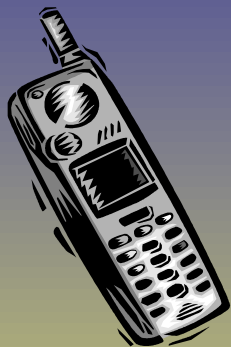
➤ Puste Pokolenie (Blank Generation).

➤ Pokolenie pozbawione celu i znaczenia określa „Pokolenie X”

➤ Zachwalanie atrakcyjności pustki - głębszej pustki wewnętrznej

Postmodernizm w praktyce określa zespół pojęć wyrażających nową fazę dekadencji, gdzie wszelkie prawdy i wartości utraciły swoje absolutne znaczenie i stały się relatywne. Światopogląd ten reprezentuje kompletny chaos i pustkę oraz zanik jakichkolwiek, dobrych czy złych ideologii.

BRAK KONCENTRACJI NA ROZWOJU UCZUĆ – KŁOPOTLIWE EMOCJE – - ROZWÓJ TECHNIKI

Niedojrzałość emocjonalno - społeczna

Brak przeżyć i satysfakcjonujących
związków interpersonalnych

Zasada szybkiej przyjemności

Ryzyko zachowań histerycznych,
determinacja w działaniu

Konsumpcyjne nastawienie do życia

Kompensacja przeżywania uczuć i
zaspokajania potrzeb psychicznych

SFERY POSTMODERNISTYCZNEJ DESTRUKCJI

- Rodzina
- Szkoła
- Kościół
- Państwo

Kondycja psychiczna współczesnej młodzieży

Przemiany społeczne

- Rozwój komunikacji medialnej
- Wzrost siły nabywczej pieniądza
- Pluralizacja światopoglądowa

Niewystarczające umiejętności wychowawcze rodziców

- Zaburzenia rozwoju emocjonalnego dziecka

**Inwalida
emocjonalny**

```
graph TD; A[Przemiany społeczne] --> E((Inwalida emocjonalny)); B[Niewystarczające umiejętności wychowawcze rodziców] --> E; C[Negatywne wzorce społeczne] --> E; D[Niewydolny system opiekuńczo-wychowawczy szkoły] --> E;
```

Niewydolny system opiekuńczo-wychowawczy szkoły

- Brak indywidualizacji w pracy z uczniem
- Brak systemu zajęć rozwijających sferę emocjonalno-społeczną

Negatywne wzorce społeczne

- Kryzys rodziny
- Kult pośpiechu, bezrefleksyjność
- Zadaniowość
- Bezwzględny relatywizm

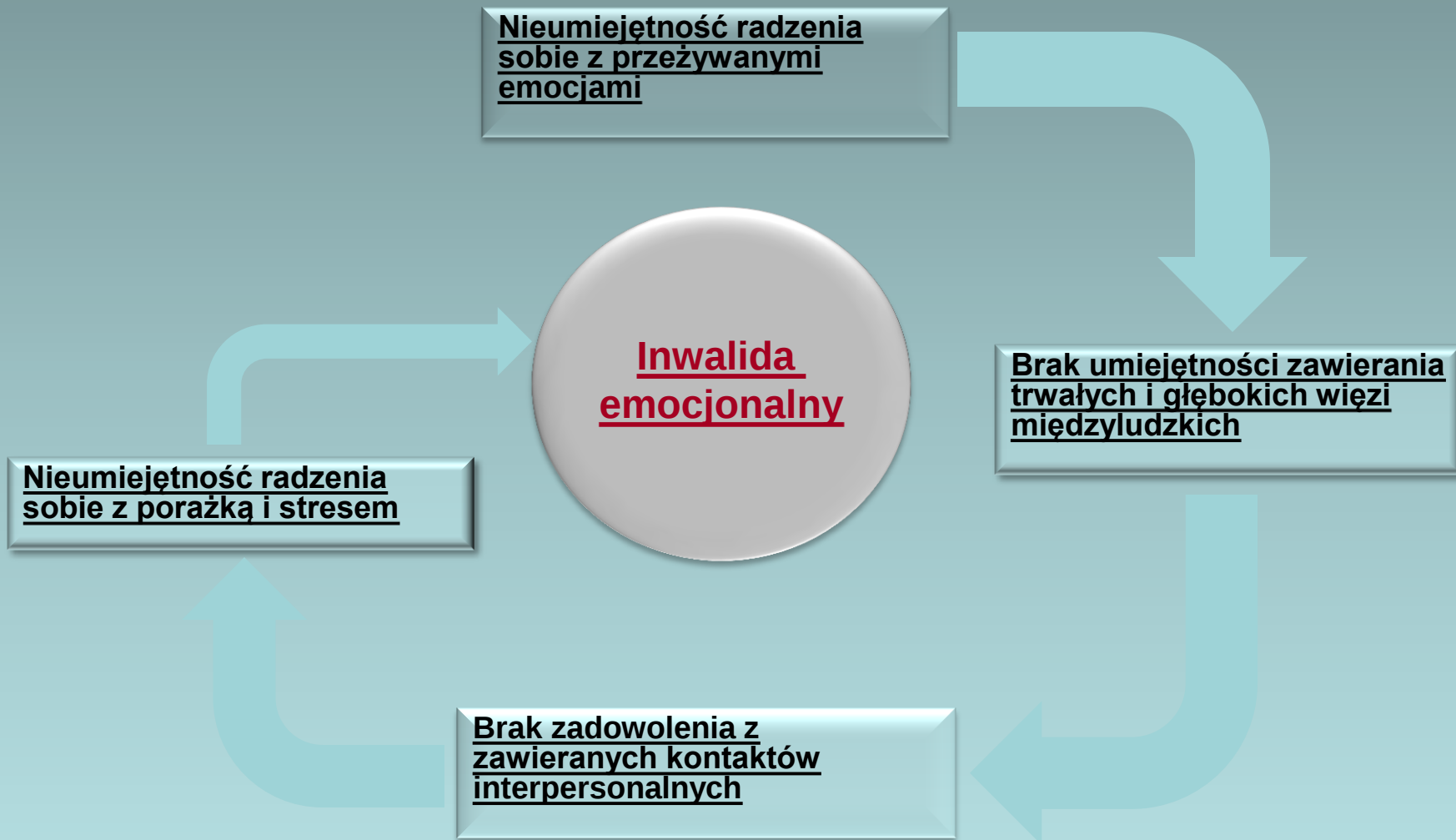
Nieumiejętność radzenia
sobie z przeżywanymi
emocjami

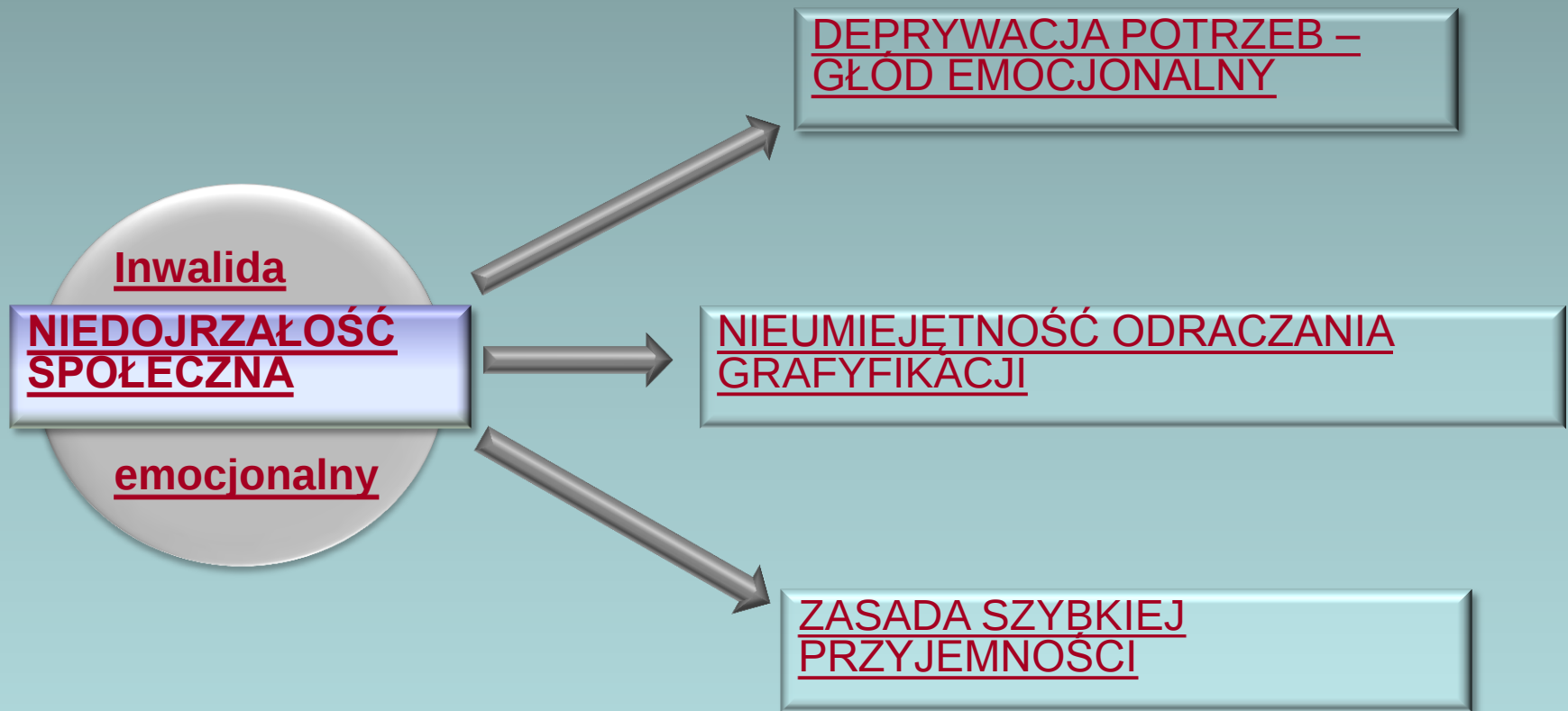
Brak umiejętności zawierania
trwałych i głębokich więzi
międzyludzkich

Brak zadowolenia z
zawieranych kontaktów
interpersonalnych

Nieumiejętność radzenia
sobie z porażką i stresem

Inwalida
emocjonalny

CZYNNIKI INWALIDYDUJĄCE - KOMPENSACYJNE

Konsumpcja

Przemoc

Inwalida
emocjonalny

Zachowania
ekstremalne

Środki
psychoaktywne

Seks

NADSTYMULACJA ŚRODOWISKOWA

NADWRAŻLIWOŚĆ STYMULACYJNA

STRES
HAŁAS
SPECYFIKA PRZEKAZÓW MEDIALNYCH
REKLAMA
POŚPIECH
WYCHOWANIE

WYSOKA REAKTYWNOŚĆ
DIETA
MAŁA ODPORNOŚĆ NA STRES
INTROWERTYZM
NEUROTYZM
BIOCHEMIA MÓZGU

OBRONNOŚĆ PERCEPCYJNA

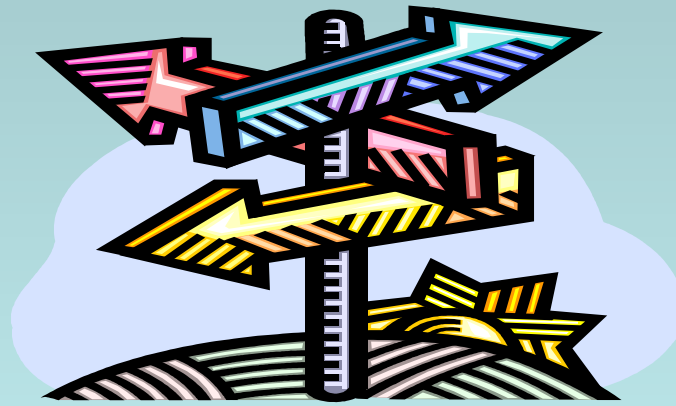

NIEDOBÓR STYMULACJI

WZROST ZAPOTRZEBOWANIA
NA STYMULACJĘ

poszukiwanie
mocnych doznań
i przygód

podatność na
znużenie

rozhamowanie

poszukiwanie
doświadczeń

poszukiwanie
stymulacji
intelektualnej

Marvin
Zuckerman

poszukiwanie
nowości

unikanie szkody

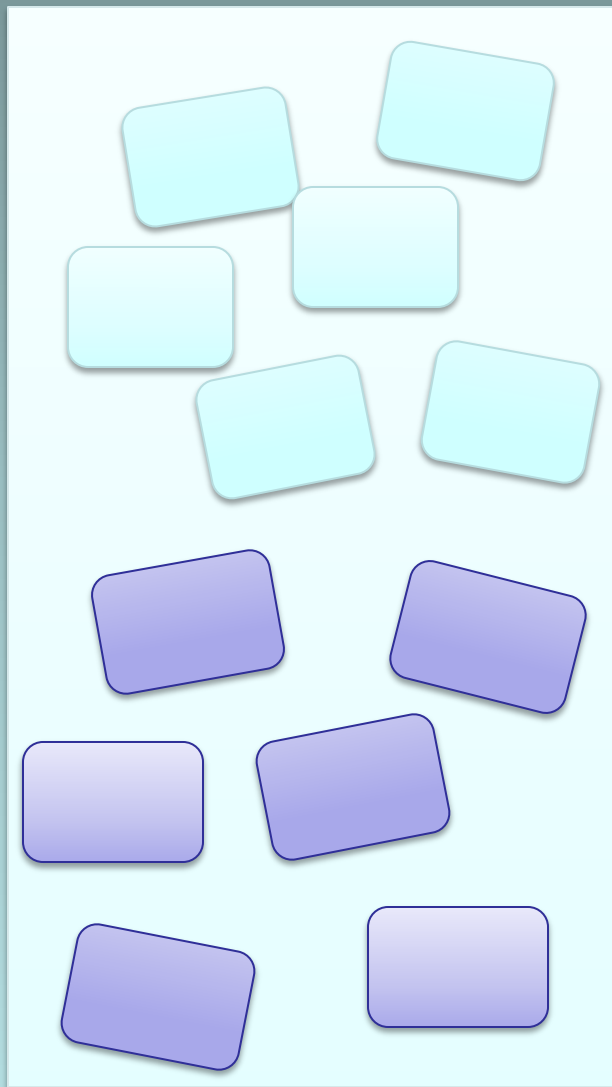
uzależnienie od
nagrody

dopamina

serotonina

noradrenalina

Robert C.
Cloninger

**Doznania
związane z kontaktem
emocjonalnym z drugim
człowiekiem**

**Pobudzenie
emocjonalne
i rozładowywanie
napięcia**

**Nowe bodźce
intelektualne**

TOWARZYSTWO NOWA KUŹNIA

**ul. Samsonowicza 25
20-485 Lublin**

tel: (81) 443 43 13, 602 79 63 68

e-mail: poczta@isiudem.pl

www.isiudem.pl

www.nowakuznia.org